

Warszawa, dnia 6 grudnia 2023 r.

DPP-TPZ.0272.113.2023(3)

DECYZJA

Na podstawie art. 3 ust. 1 i 6 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1497, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, oraz art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, z późn. zm.), zwanej dalej: „Kpa”, po rozpatrzeniu wniosku (znak: znak: M-8-III-Z-2374/2022, przesłanego pismem znak: M-8-III-Z-2377/2022) Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego, podtrzymanego pismem z dnia 28 listopada 2023 r. (znak: M-III-9090/2023), dotyczącym zastosowania wobec Anatolija Giennadiejewicza ŁOMAKINA (Anatoly Gennadyevich LOMAKIN), obywatela Federacji Rosyjskiej, urodzonego 30 czerwca 1952 r. w Grodnie na Białorusi, środków przewidzianych w art. 1 pkt 1-2 i 4 ustawy

postanawiam:

1. wpisać Anatolija Giennadiejewicza ŁOMAKINA (Anatoly Gennadyevich LOMAKIN), obywatela Federacji Rosyjskiej, urodzonego 30 czerwca 1952 r. w Grodnie na Białorusi, na listę, o której mowa w art. 2 ust. 1 ustawy;
2. zastosować wobec osoby, o której mowa w punkcie 1, środki określone w art. 2 ust. 1-3 rozporządzenia Rady (WE) nr 765/2006 z dnia 18 maja 2006 r. *dotyczącego środków ograniczających w związku z sytuacją na Białorusi i udziałem Białorusi w agresji Rosji wobec Ukrainy* (Dz. Urz. UE L 134 z 20.05.2006 r., str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 765/2006”:
 - a) zamrożenie wszystkich funduszy i zasobów gospodarczych będących własnością, pozostających w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod kontrolą osoby wskazanej w punkcie 1, w pełnym zakresie,

- b) **zakaz udostępniania osobie wskazanej w punkcie 1 lub na rzecz wymienionej osoby – bezpośrednio lub pośrednio – jakichkolwiek funduszy i zasobów gospodarczych w rozumieniu rozporządzenia 765/2006,**
- c) **zakaz świadomego i umyślnego udziału w działaniach, których celem lub skutkiem jest bezpośrednio lub pośrednio ominięcie środków wskazanych w lit. a i b,**
- d) **wpis do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany, o którym mowa w art. 434 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2023 r. poz. 519, z późn. zm.).**

UZASADNIENIE

Pismem znak: M-8-III-Z-2377/2022 Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego zwrócił się z wnioskiem (znak: M-8-III-Z-2374/2022, dokument niejawnny, opatrzony klauzulą „zastrzeżone”) do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji o zastosowanie wobec Anatolija Giennadiejewicza ŁOMAKINA (Anatoly Gennadyevich LOMAKIN), obywatela Federacji Rosyjskiej, urodzonego 30 czerwca 1952 r. w Grodnie na Białorusi, środków przewidzianych w art. 1 pkt 1-2 i 4 ustawy.

W uzasadnieniu wskazanego wniosku, Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego wskazał, że (cyt.):

Anatolij Giennadiejewicz Łomakin (Anatoly Gennadyevich Lomakin) jest rosyjskim oligarchą z majątkiem o szacunkowej wartości 6,3 mld zł. Obecnie zajmuje 85 pozycję na liście najbogatszych osób w Federacji Rosyjskiej.

W latach 2012-2013 był deputowanym do rosyjskiej Dumy z listy Jednej Rosji. Anatolij Łomakin jest także absolwentem Moskiewskiego Państwowego Instytutu Stosunków Międzynarodowych.

Jego byłym partnerem biznesowym w sektorze nawozów mineralnych był Władimir Potanin, rosyjski oligarcha z tzw. „listy Putina” opublikowanej w 2018 r. przez Departament Skarbu USA w związku z amerykańską ustawą CAATSA – (Countering America's Adversaries Through Sanctions Act).

Pismem z dnia 28 listopada 2023 r. (znak: M-III-9090/2023), Centralne Biuro Antykorupcyjne podtrzymało przedmiotowy wniosek.

Ponadto z informacji uzyskanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji od Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego (wnioski znak: M-8-III-Z-2375/2022 i M-8-III-

Z-2376/2022, przesłane pismem znak: M-8-III-Z-2377/2022) wynika, że Anatolij Giennadiejewicz ŁOMAKIN (Anatoly Gennadyevich LOMAKIN) jest beneficjentem rzeczywistym Chemagrotrade Spółka z o.o. w likwidacji, z siedzibą w Warszawie (ul. Marii Kazimiery 31, 01-641 Warszawa). Posiada on pośrednio 30,6% udziałów w tym podmiocie gospodarczym poprzez podmioty powiązane ulokowane w tzw. rajach podatkowych i w ten sposób ją kontroluje. Prezesem zarządu ww. spółki jest Aleksander Surganow.

Chemagrotrade Spółka z o.o. w likwidacji prowadzi wymianę handlową z Białoruską Kompanią Potasową (ang. Berarusian Potash Company) – białoruskim sprzedawcą nawozów potasowych produkowanych przez kontrolowane przez białoruskie państwo przedsiębiorstwo Białoruskalin. Białoruska Kompania Potasowa została objęta sankcjami USA w grudniu 2021 r. w odpowiedzi na „rażące lekceważenie norm międzynarodowych i dobra własnych obywateli przez Białoruś”.

Chemagrotrade Spółka z o.o. w likwidacji to podmiot działający w sektorze o znaczeniu strategicznym dla rządu białoruskiego, powiązany z osobami i firmami kluczowymi dla zasilania budżetu Białorusi. W przypadku tej spółki istnieje prawdopodobieństwo wykorzystania środków i funduszy w celu wspierania poważnych naruszeń praw człowieka, represji wobec społeczeństwa obywatelskiego i opozycji demokratycznej na Białorusi, a także działań destabilizujących lub podważających integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy.

Aleksander Surganow jest również prezesem zarządu Chemagrotrade Polska Spółka z o.o., z siedzibą w Warszawie (ul. Wał Miedzeszyński 607, 03-994 Warszawa), zajmującej się dystrybucją nawozów potasowych, która ma strategiczne znaczenie dla rządu białoruskiego. Spółka obsługuje wymianę handlową między Białorusią i Polską oraz innymi krajami europejskimi.

Eksport nawozów potasowych o wartości 2,4 mld USD stanowi blisko 9% całości eksportu Białorusi i jest istotnym źródłem kluczowych walut oraz dochodów dla budżetu tego państwa.

Wskazać należy, że zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy *do postępowań w sprawach wpisu na listę oraz wykreślenia z niej, w zakresie nieuregulowanym w ustawie, mają zastosowanie przepisy (...) art. 107 § 1, art. 112, art. 113 § 1 (...) ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego*. Zgodnie przy tym z art. 107 § 1 pkt 6 Kpa decyzja zawiera w szczególności uzasadnienie faktyczne i prawne. Należy podkreślić, że przepis art. 4 ust. 1 ustawy nie odsyła do art. 107 § 3 Kpa, zgodnie z którym uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił

wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne – wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa. Przy tym zgodnie z art. 3 ust. 9 ustawy *minister właściwy do spraw wewnętrznych może ograniczyć zakres uzasadnienia (...) ze względu na bezpieczeństwo państwa lub porządek publiczny*. W ocenie organu taka sytuacja, w sposób oczywisty, występuje w sprawach tego rodzaju, zwłaszcza przypadku informacji niejawnych.

W kontekście powyższego wskazać należy, że wymóg uzasadnienia ustawodawca odnosi już do wniosku o wydanie przedmiotowej decyzji, który jest kierowany przez właściwy, wyspecjalizowany w dziedzinie bezpieczeństwa państwa i porządku publicznego, organ lub podmiot. Zgodnie z art. 3 ust. 3 ustawy decyzję w sprawie wpisu na listę minister właściwy do spraw wewnętrznych wydaje z urzędu lub na uzasadniony wniosek zawierający wskazanie osoby lub podmiotu, względem których ma zostać wydana decyzja, a w przypadku decyzji w sprawie wpisu na listę również propozycję zastosowania wobec danej osoby lub danego podmiotu środków, o których mowa w art. 1.

Po przeprowadzeniu całościowej analizy sprawy, w tym otrzymanego wniosku oraz dodatkowych informacji uzyskanych od podmiotu wskazanego we wstępie decyzji, Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji w pełni podziela ustalenia oraz argumentację przedstawioną w ww. wniosku oraz zawartą w dodatkowych informacjach, uznając ją za własną oraz przyjmując, że jej całościowe powielanie jest zbędne.

Mając na względzie zebrany w sprawie materiał dowodowy, wskazać należy, że stosownie do art. 3 ust. 1 ustawy minister właściwy do spraw wewnętrznych wydaje decyzje w sprawach wpisu na listę oraz wykreślenia z niej.

Z kolei zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy decyzję w sprawie wpisu na listę wydaje się względem osób i podmiotów dysponujących środkami finansowymi, funduszami oraz zasobami gospodarczymi w rozumieniu rozporządzenia 765/2006 lub rozporządzenia Rady (UE) nr 269/2014 z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie środków ograniczających w odniesieniu do działań podważających integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy lub im zagrażających (Dz. Urz. UE L 78 z 17.03.2014, str. 6, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 269/2014”, bezpośrednio lub pośrednio wspierających:

- 1) agresję Federacji Rosyjskiej na Ukrainę rozpoczętą w dniu 24 lutego 2022 r. lub
- 2) poważne naruszenia praw człowieka lub represje wobec społeczeństwa obywatelskiego i opozycji demokratycznej lub których działalność stanowi inne poważne zagrożenie dla demokracji lub praworządności w Federacji Rosyjskiej lub na Białorusi

– lub bezpośrednio związanych z takimi osobami lub podmiotami, w szczególności ze względu na powiązania o charakterze osobistym, organizacyjnym, gospodarczym lub finansowym, lub wobec których istnieje prawdopodobieństwo wykorzystania w tym celu dysponowanych przez nie takich środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych.

Stosownie do art. 3 ust. 3 ustawy decyzję w sprawie wpisu na listę minister właściwy do spraw wewnętrznych wydaje z urzędu lub na uzasadniony wniosek wskazanych tam właściwych organów lub podmiotów, takich jak wnioskodawca w niniejszej sprawie. Zgodnie przy tym z art. 3 ust. 4 ustawy, propozycję zastosowania środków, o których mowa w art. 1, określa się z uwzględnieniem w szczególności charakteru i zakresu działalności prowadzonej przez osobę lub podmiot, struktury kapitałowej tego podmiotu oraz względów bezpieczeństwa narodowego.

Zgodnie z art. 3 ust. 6 ustawy decyzja w sprawie wpisu na listę zawiera datę wydania, oznaczenie osoby lub podmiotu, wobec których stosuje się środki, o których mowa w art. 1, wraz z rozstrzygnięciem, który z tych środków ma do nich zastosowanie, uzasadnienie, oznaczenie organu wydającego, podstawę prawną decyzji, podpis osoby wydającej oraz pouczenie o prawie do wniesienia skargi do sądu administracyjnego.

W myśl art. 3 ust. 7 ustawy, wydając decyzję w sprawie wpisu na listę, minister właściwy do spraw wewnętrznych może określić zakres środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych w rozumieniu rozporządzenia 269/2014 lub rozporządzenia 765/2006, objętych środkami, o których mowa w art. 1 pkt 1 lub 2 ustawy.

Uwzględniając przytoczony powyżej stan prawny, Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji – po całościowym rozważeniu przedstawionych we wniosku uwarunkowań oraz informacji uzyskanych od Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego (pisma znak: M-8-III-Z-2375/2022 i M-8-III-Z-2376/2022, przesłane za pismem znak: M-8-III-Z-2377/2022), odnoszących się do osoby wskazanej w sentencji niniejszej decyzji – stwierdził, że zachodzą uregulowane w art. 3 ust. 2 ustawy przesłanki do zastosowania wymienionych w sentencji decyzji środków wobec tej osoby. Jak bowiem wskazują opisane we wniosku i informacjach dodatkowych okoliczności faktyczne, osoba wymieniona w sentencji niniejszej decyzji jest osobą dysponującą odpowiednio funduszami oraz zasobami gospodarczymi w rozumieniu rozporządzenia 765/2006, bezpośrednio związaną z podmiotami wspierającymi poważne naruszenia praw człowieka lub represje wobec społeczeństwa obywatelskiego i opozycji demokratycznej lub których działalność stanowi inne poważne zagrożenie dla demokracji lub praworządności na Białorusi, a także działania destabilizujące lub podważające integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy. Ponadto istnieje prawdopodobieństwo wykorzystania przez osobę wymienioną w sentencji niniejszej decyzji dysponowanych przez

nią funduszy lub zasobów gospodarczych w wyżej wymienionych celach. Jak wskazano w ustawie, katalog powiązań może obejmować w szczególności powiązania o charakterze osobistym, organizacyjnym, gospodarczym lub finansowym, przy czym poprzez zastosowanie wyrażenia „w szczególności” ustawodawca pozostawił katalog możliwych powiązań stanowiących przesłankę wpisu na listę, o której mowa w ustawie, katalogiem otwartym.

Wskazany w sentencji zakres zastosowanych środków Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji określił stosownie do art. 1 ustawy. Zgodnie ze wspomnianym wyżej przepisem art. 1 ustawy, *w celu przeciwdziałania wspieraniu agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę rozpoczętej w dniu 24 lutego 2022 r., wobec osób i podmiotów wpisanych na listę, o której mowa w art. 2 (tj. listę prowadzoną przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych), stosuje się:*

- 1) *odpowiednio środki określone w art. 2 ust. 1-3 rozporządzenia Rady (WE) nr 765/2006 z dnia 18 maja 2006 r. dotyczącego środków ograniczających w związku z sytuacją na Białorusi i udziałem Białorusi w agresji Rosji wobec Ukrainy (Dz. Urz. UE L 134 z 20.05.2006, str. 1, z późn. zm.), (...) na zasadach określonych w tym rozporządzeniu, z wyłączeniem art. 1fb, art. 1fc i art. 7;*
- 2) *odpowiednio środki określone w art. 2 i art. 9 rozporządzenia Rady (UE) nr 269/2014 z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie środków ograniczających w odniesieniu do działań podważających integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy lub im zagrażających (Dz. Urz. UE L 78 z 17.03.2014, str. 6, z późn. zm.), (...), na zasadach określonych w tym rozporządzeniu, z wyłączeniem art. 8, art. 12 i art. 16;*
- 3) *wykluczenie z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub konkursu prowadzonego na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (...);*
- 4) *wpis do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany, o którym mowa w art. 434 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (...).*

Zgodnie z art. 3 ust. 7 ustawy wydając decyzję w sprawie wpisu na listę właściwy do spraw wewnętrznych może określić zakres środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych w rozumieniu rozporządzenia 269/2014 lub rozporządzenia 765/2006, objętych środkami, o których mowa w art. 1 pkt 1 lub 2 ustawy. Powyższe znajduje również swoje potwierdzenie w uzasadnieniu wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 18 maja 2023 r. w sprawie o sygn. akt I SA/Wa 2524/22, w którym wskazano, że wybór tych środków należy do organu, o ile mieszczą się one w katalogu przewidzianym ustawą.

Rozstrzygając o zakresie zastosowanych środków wskazanych w sentencji niniejszej decyzji Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji przeanalizował propozycję Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego, przedstawioną zgodnie z dyspozycją art. 3 ust. 4 ustawy. Wprawdzie w oparciu o okoliczności przedstawione we wniosku Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego w stosunku do osoby wymienionej w sentencji niniejszej decyzji można było zastosować także środki określone w rozporządzeniu 269/2014, to jednak biorąc pod uwagę całokształt sprawy, Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji zastosował środki określone w rozporządzeniu 765/2006, jako względniejsze w kontekście opisanych w niniejszej decyzji powiązań z podmiotami oraz zakresu prowadzonej przez nie działalności gospodarczej.

Decyzja niniejsza, zgodnie z art. 3 ust. 10 ustawy, podlega natychmiastowemu wykonaniu.

Stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy zawiadomienie strony o decyzji następuje przez jej udostępnienie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Mając na uwadze powyższe, Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji orzekł jak w sentencji.

Pouczenie

Zgodnie z art. 3 ust. 10 ustawy, od niniejszej decyzji nie służy wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Zgodnie z art. 16 § 2 Kpa oraz art. 3 § 2 pkt 1, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1634, z późn. zm.) w związku z art. 3 ust. 6 ustawy decyzja niniejsza może być zaskarżona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia (tu: udostępnienia w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji) niniejszej decyzji stronie, za pośrednictwem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (adres: ul. Stefana Batorego 5, 02-591 Warszawa).

Zgodnie z art. 230 § 1 ustawy – *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* od pism wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym w danej instancji pobiera się wpis stosunkowy lub stały. Zgodnie z art. 231 ustawy – *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi*, od skargi w niniejszej sprawie pobiera się wpis stały.

Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 535), wpis stały bez względu na przedmiot zaskarżonego aktu lub czynności wynosi w sprawach skarg na akty lub czynności z zakresu administracji publicznej dotyczące uprawnień lub obowiązków wynikających z przepisów prawa – 200 zł.

Na zasadach określonych w art. 243-262 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi skarżący ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy lub o zwolnienie od kosztów.

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji
z up. Maciej Wąsik - sekretarz stanu
(podpisano kwalifikowanym podpisem
elektronicznym)

Otrzymują (poprzez udostępnienie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji):

1. Anatolij Giennadiejewicz ŁOMAKIN,
obywatel Federacji Rosyjskiej,
urodzony 30 czerwca 1952 r. w Grodnie na Białorusi.
2. aa.

Do wiadomości:

1. Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego.